

SHF:s regler och rekommendationer för publik

Vägledning för att skapa trivsamma, trygga och positiva arrangemang vid handbollsmatcher (tävling).

Publiken vill uppleva glädje, gemenskap, spänning. Den vill heja fram sitt lag till vinst, vilket skapar starka känslor och nya minnen. Publiken ska känna sig delaktig, och uppmuntras att visa positiva känslor som bidrar till en positiv stämning. För att ge rätt förutsättningar för detta vill vi skapa en trygg, välkomnande och inkluderande miljö vid handbollsarrangemang.

Det ska vara tydligt för publiken vad som är tillåtet och vad som inte är tillåtet. Arrangören, ledarna, spelarna, domare, publik- och säkerhetsvärdar, funktionärer och övriga som är delaktiga i match, ska veta vilka befogenheter och ansvar de har i sina roller. Alla funktioner ska ha kunskap vad som krävs för att genomföra en schyst och säker match.

Förutsättningar

Bevis om anmälan / Tillstånd

Idrottstävling räknas som en *offentlig tillställning* och behöver antingen *tillstånd för idrottsevenemang på offentlig plats* eller *bevis om anmälan för idrottsevenemang på en befintlig arena*, exempelvis idrottshallar/idrottsarenor. Det gäller även om matchen spelas utan publik om inte matchen spelas som en intern stängd träningsmatch.

Vid idrottsarrangemang på befintliga arenor ska arrangören ansöka om *Bevis anmälan* till polismyndigheten. Den är avgiftsfri och kan göras digitalt. På Polisens websida (Polisen.se) finns en blankett att använda för ansökan.

Planering

Arrangören är enligt ordningslagen ansvarig för ordning och säkerhet.

Vid arrangemang med publik ska det finnas en säkerhetsplan. En säkerhetsplan för arrangemang beskriver hur säkerheten ska hanteras för att skapa trygghet, förebygga risker och uppfylla lagkrav.

Den ska innehålla:

- riskanalys
- bemanningsplan för funktionärer/ordningsvakter
- områdeskarta med utrymnings-/inrymningsvägar
- rutiner för sjukvård och kris

Ordningsregler på arenan

En biljett betraktas som ett civilrättsligt avtal mellan kunden och arrangören. Genom att köpa biljetten accepterar du arrangörens villkor och regler som gäller för att delta. Förutsättningen är att ordningsregler och andra villkor framgår tydligt av anslag utanför arenan samt på biljetten.

Arrangören har skyldighet och behörighet att ingripa/informera då situationer uppstår som strider mot publikreglementet.

Ordningsreglerna nedan gäller på samtliga matcharenor i de två högsta serierna för damer respektive herrar. De är också vägledande för lägre serienivåer.

Det är inte tillåtet att medföra följande in på arenan:

- alkohol eller andra droger
- glasflaskor eller aluminiumburkar
- vapen eller andra föremål som bedöms farliga såsom exempelvis laserpekare, pyroteknik, knivar, saxar eller brandfarliga vätskor
- visselpipor, tutor och horn
- sprayfärg och liknande
- paraplyer och andra föremål som kan fungera som tillhyggen
- husdjur
- megafon med inbyggda alarm och signaler
- ljudanläggningar som drivs av el-aggregat eller bilbatterier
- cykelbatterier (litium)

Följande kan tillåtas om de inte bedöms utgöra risk för övrig publik:

- Flaggor kan tillåtas och bör inte vara större än 2x1,5 m men arrangören kan tillåta större storlek. Flaggpinnarna ska vara korta och helst av mjuk plast (VP-rör). Flaggorna ska användas så att man respekterar omgivande publik och inte hindrar deras sikt. Bara flaggor från deltagande länder får förekomma. De får inte innehålla politiska, rasistiska eller på andra sätt stötande budskap. Flaggorna får inte täcka, nödutgångar, säkerhetsskyltar, eller reklam.
- Blåsinstrument för framförande av musik, och takttrumma kräver arrangörens tillstånd och gäller på anvisad plats

Tillträde kan nekas till arena om personen:

- är alkoholberusad eller påverkad av andra droger
- bär klädesplagg med text eller symbol som uttrycker missaktning för folkgrupp eller annan sådan grupp av personer med anspelning på kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder eller annan omständighet som gäller den enskilde som person
- medför flagga, banderoll eller annat föremål med text eller symbol som uttrycker missaktning enligt ovanstående punkt

- medför eller bär rånarluva eller helt eller delvis täcker ansiktet på ett sätt som försvårar identifikation (*maskeringsförbud*) och som kan befaras utgöra fara för ordningsstörning
- medför föremål som på grund av särskilda omständigheter kan befaras ska användas som hjälpmedel vid brott

Personer som är märkbart påverkade av alkohol eller droger, eller som uppträder ordningsstörande, ska inte medges tillträde till den offentliga tillställningen (matchen).

Om någon under tillställningen är berusad av alkohol eller droger, eller uppträder ordningsstörande, ska denne omgående avvisas eller avlägsnas från området för tillställningen (matchen).

Det är enligt *ordningslagen* inte tillåtet att i arenan:

- kasta in föremål på planen (boll får kastas tillbaka)
- beträda spelplanen eller angränsande område i anslutning till match
- maskera sig

Visitation

Besökare är skyldiga (civilrättsligt) att på begäran genomgå en visitation. Visitationen kan antingen vara villkorad av polismyndigheten eller att föreningen som arrangör anser det påkallat.

Vid evenemang då visitering genomförs ska arrangören informera om detta vid entréerna på arenan, på hemsidor och på biljetten. De personer som är utsedda av arrangören att hantera visitationer ska ha fått information och utbildning hur visitationerna ska genomföras. De som utför visitationen benämns oftast som *säkerhetsvärd*. De kan även kallas publikvärd eller säkerhetsvakt. Det ska finnas tillgång till både kvinnliga och manliga personer som visiterar.

Visiteringar ska vara ytliga, vilket innebär att den som utför visiteringen känner och kontrollerar utanpå kläderna på ett förutbestämt sätt. Medtagna tillåtna väskor ska öppnas och kontrolleras så att inte otillåtna föremål förs in på arenan.

Om tillställningen har fått ordningsvakter förordnat är deras uppgift bland annat att närvara vid entréerna där visitationer genomförs. De ska kontrollera att reglementet följs samt stärka säkerhetsvärdarna i sin uppgift genom sin närvaro.

Övriga regler

- Det råder rökförbud i alla arenor
- SHF äger generellt rätten till alla bilder från handbollsarenor. Det är otillåtet med upptagning samt överföring av ljud och rörliga bilder. Det får endast ske efter medgivande av arrangerande förening. Detsamma gäller fortlöpande textrapportering via internet eller annat medium samt för all slags resultatrapportering i kommersiellt syfte
- Arrangerande förening förbehåller sig rätten att för upprätthållande av ordning och säkerhet inom arenan flytta publik från en läktarsektion till en annan

- Personer som gör sig skyldiga till överträdelser enligt dessa ordningsregler kan komma att avvisas från arenan. De riskerar dessutom arrangörsavstängning från samtliga handbollsarenor och att anmälas till allmän åklagare enligt lag om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang. Se förklaringar nedan

Arrangörens ansvar

Säkerhetsansvarig i styrelsen

Föreningens styrelse ska utse en ordinarie eller adjungerad ledamot som ansvarar för säkerhets- och supporterfrågor. Säkerhets- och supporterfrågor ska vid allvarlig incident eller händelse behandlas vid ordinarie styrelsemöte för eventuell åtgärd.

Säkerhetsresurs

Föreningen ska ha en organisation med ansvar för säkerhet och service vid matcharrangemang. I organisationen ska publikvärdar och säkerhetsvärdar ingå. Arbetet med säkerhet och service ska ske i nära samverkan med berörda myndigheter. Föreningen ska utse en person som säkerhetsansvarig för varje match.

Ordningsvakter

Bemanning med ordningsvakter ska göras enligt *bevis om anmälan/polisens tillstånd* för matchen. Ordningsvakterna är klädda i sin uniform med märkningen Ordningsvakt och bär sin normala utrustning. Deras uppgift är att tillse att det råder god ordning och säkerhet på tillställningen. Förening får bemanna med fler ordningsvakter än vad som anges i polisens tillstånd om säkerhetsansvarig anser att behov finns.

Publik- och säkerhetsvärdar samt övriga matchfunktionärer

Arrangerande förening ska utse publik- och säkerhetsvärdar. De ska tillsammans med polis, räddningstjänst, ordningsvakter och övrig arenapersonal, bidra till säkerhet och service i samband med matchen. Publik- och säkerhetsvärdar ska ha nödvändig och tillräcklig kunskap för att kunna fullgöra sin uppgift. Alla som har en utsedd roll ska bära kläder/väst/ ackreditering som identifierar dess uppgift för arrangemanget.

Utbildning

Alla som bemannar ett arrangemang bör ha genomgått SHF:s grundläggande säkerhetsutbildning för att öka säkerhetsmedvetandet och få bättre förutsättningarna att agera rätt i sitt uppdrag.

Relation till myndigheter

Förening ska upprätthålla goda och nära relationer med de myndigheter som beslutar om och påverkas av matcharrangemanget.

Relation till supporterföreningar

Förening ska upprätthålla goda och nära relationer med sin officiella supporterförening i det fall en sådan finns. Förening ska gentemot sin officiella supporterförening påtala

vikten av ett effektivt utbyte av information vid matcharrangemang, särskilt när det gäller att förhindra kända och potentiella ordningsstörare att få tillträde till arenan.

Planering och kontroll av supporterresor till bortamatcher ska ske i samverkan med supporterföreningen.

Riskmatch

Matcher i de två högsta serierna för damer respektive herrar, ska i samråd med motståndarlagets säkerhetsansvarige, bedömas utifrån risken för att ordning och säkerhet kommer att äventyras samt konsekvenserna av detta. Efter bedömning av risken för att ordning och säkerhet kommer att äventyras i samband med matchen, ska Polis kontaktas för samråd kring nödvändiga åtgärder.

Ansvar vid match

I samband med match är arrangerande förening särskilt ansvarig för:

- uppförandet hos föreningens spelare, funktionärer och ledare
- uppförandet hos föreningens supportrar
- ordningen på arenan (oavsett om tredje part enligt avtal ensamt förfogar över vissa läktarsektioner)
- att arenan är iordningställd för match
- att evakuering av arenan kan ske snabbt, tryggt och säkert
- att övriga bestämmelser efterlevs

Med supporter avses en person som genom klädesplagg, kännetecken, text, uppträdande eller på annat sätt tydligt stödjer viss förening.

Med tredje part avses enligt denna bestämmelse inte gästande förening.

Se även SHF:s tävlingsbestämmelser 1:10.

Arrangerande förening är, om myndighet eller säkerhetsläget så kräver, i samband med match skyldig att se till att åskådare visiteras vid entréerna.

I de fall där visitation enligt ovan ska göras ska det vid entréerna tydligt anges att åskådaren måste underkasta sig visitation som ett villkor för inträde till arenan.

Se avsnitt *Visitation* ovan.

Tillträde till arenan

Åskådare som vid entrén bryter mot ordningsreglerna kan nekas tillträde till arenan. Förening ska skyndsamt vidta erforderliga åtgärder mot åskådare som inne på arena bryter mot ordningsreglerna eller på annat sätt äventyrar säkerheten.

Bevakning av arenan

Arrangerande förening är skyldig att se till att ingen utöver behöriga personer får tillträde till arenan under den tid som föreningen hyrt eller disponerar arenan, eller den tidsram som av ansvarig myndighet bedöms som lämplig. Vem som är behörig för tillträde till arenan avgörs av arrangerande förening.

Arrangerande förening ska vid upptäckt av föremål som inte är tillåtna att ta in på arenan se till att dessa avlägsnas.

Arrangerande förening ska i samband med match, som bedöms ha hög risk för säkerheten, bevaka skyddade parkeringar för domare och spelarbuss samt, vid TV-sänd match, uppställningsplats för OB-buss.

Kommunikationssystem

Arrangerande förening rekommenderas att använda ett internt kommunikationssystem, mellan publikvärdar, ordningsvakter och säkerhetspersonal, i samband med match.

Ljudnivå

Ljud och specialeffekter är en del av arrangemanget. Folkhälsomyndigheten anger följande riktvärden för lokaler och platser dit både barn och vuxna har tillträde

- Maximalt ljud (LAF_{max}): 110 dB (högsta A-vägda ljudnivån)
- Ekvivalent ljud (L_{Aeq, T}): 97 dB (A-vägd ekvivalent ljudnivå under en viss tid (T))

Medicinsk personal

Se "Medicinsk arenasäkerhet för elithandboll" på SHF hemsida för vad som gäller för arrangerande förening i Handbollsligan dam och herr och som är rekommendation för dam- och herrallsvenskan.

Gästande förenings ansvar

I samband med match är gästande förening särskilt ansvarig för:

- uppförandet hos föreningens spelare, ledare och funktionärer
- uppförandet hos föreningens supportrar
- att bistå arrangerande förening för att kunna identifiera kända ordningsstörare som gästande förening ansvarar för
- att övriga bestämmelser efterlevs
- bemanning ska ske i enlighet med vad som överenskommits mellan föreningarna

Se även SHF:s tävlingsbestämmelser 1:10.

Avstängning av ordningsstörare

Förening är skyldig att vidta åtgärder för att identifiera samt att stänga av ordningsstörare. Vid upprepade fall av ordningsstörningar kan förening ansöka om åtgärder enligt lag (2005:321) om *tillträdesförbud* vid idrottsarrangemang. Föreningens skyldighet att vidta åtgärder gäller mot ordningsstörare som föreningen har ansvar för. Föreningen ska även, i den mån det är möjligt, vidta övriga nödvändiga åtgärder för att motverka att inträffad ordningsstörning upprepas vid kommande matcher.

För att motverka brott och ordningsstörningar i samband med idrottsevenemang kan en förening även belägga en person med en *arrangörsavstängning*. Arrangörsavstämning innebär att den som stängts av inte får besöka evenemang som arrangeras av föreningen under den period som föreningen beslutat.

Den som gör sig skyldig till överträdelser som strider mot lag eller arrangörsbestämmelser kommer att polisanmälas och kan dömas till böter eller fängelse upptill sex månader och/eller riskerar att avstängas från samtliga elithandbollsarenor under tre år.

Arrangörsavstängning - Föreningens beslut

- *Vem beslutar:* Idrottsföreningen (till exempel handbollsföreningen eller en fotbollsklubb).
- *Vad innebär det:* En civilrättslig avstängning där föreningen nyttjar sin rätt att bestämma vilka som får vistas på deras anläggning (privat område).
- *Omfattning:* Gäller vanligtvis den specifika föreningens egna matcher och arenor.
- *Konsekvens:* Om personen bryter mot avstängningen kan det leda till avvisande, men det är inte ett lagbrott i sig att bryta mot föreningens interna beslut.

Tillträdesförbud - Åklagarens beslut

- *Vem beslutar:* En åklagare efter ansökan från föreningen eller polisen.
- *Vad innebär det:* Ett tvingande juridiskt beslut enligt *Lag (2005:321) om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang*.
- *Omfattning:* Kan gälla för samtliga arenor där en viss idrott utövas, eller specifika arenor, upp till tre år.
- *Konsekvens:* Att bryta mot ett tillträdesförbud är ett brott (olaga tillträdesförbud) som kan leda till böter eller fängelse i högst sex månader.

RF har tagit fram en handbok "Avstängning av besökare" som finns på RF:s hemsida.

Svensk handbolls maskotreglemente

Svenska Handbollförbundets tävlingskommitté har beslutat att införa ett maskotreglemente som komplement till publikreglementet.

- Maskoten får ha samma tröjfärg som lagen.
- Maskoten får endast befinna sig på arenagolvet om det finns en tydlig avgränsning. Maskoten får då endast befinna sig på motstående långsida i förhållande till avbytarområdena, samt i hörnen där motstående långsidan möter kortsidorna.
- Maskoten får inte befinna sig i spelytans säkerhetszon runt banan.
- I de arenor där det inte finns någon extra yta utöver säkerhetszonen så får inte maskot befinna sig på hallgolvet.
- Maskoten får beträda spelytan vid spelavbrott och under pausvilan
- Maskoten måste alltid uppträda sportsligt mot båda lagen och lagens supportrar. Vid osportsligt uppträdande är den förening till vilken maskoten tillhör att anse som ansvarig. Om SHF finner att en maskot uppträtt olämpligt kan organisationsledare bestraffas enligt kapitel 7.
- Maskot betraktas som volontär.